

18. 12. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

# Biopaliva bojují o místo na slunci

ZELENÝ BYZNYS V ČESKU

**Skóre:** 0.57

**Název zdroje:** Hospodářské noviny

**Datum vydání:** 18.12.2007

**Nadpis:** Biopaliva bojují o místo na slunci

**Strana:** 15

**Mutace:** Podniky a trhy

**Rubrika:** podniky a trhy

**Autor:** Martin Mařík

**Náklad:** 58615

**Oblast:** Celostátní deníky

**Zpracováno:** 18.12.2007 05:07

**Identifikace:** DCHN20071218020002 cz

**Klíčová slova:** zákon (2x), kauzou, kauzu, novely zákonů, trestat, zákonů

NADTITULEK: ZELENÝ BYZNYS V ČESKU

Domácí výrobci biopaliv jsou smolaři. Po mnoha letech průtahů, zpestřených i kriminální kauzou "biolíh", se letos konečně dočkali povinného zavedení bionafty. A v lednu má přijít i přidávání biolíhu do benzínu.

Ale zatímco do včerejška byla biopaliva nejen ekologická, ale měla prospět k zužitkování zemědělských přebytků a nabídnout nová pracovní místa, dnes se zdá všechno naruby: jejich přínos pro životní prostředí je zpochybňován, zdražují kvůli nim potraviny - a nezaměstnanost je až nebezpečně nízká.

Má vůbec smysl se do biopaliv pouštět? Nebude nutné dosavadní investice odepsat a nové nerozjíždět? "Smysl to určitě má. Evropská unie má biopaliva stále jako významnou prioritu, miliardami je podporuje i Evropská investiční banka. Ale je potřeba se zaměřit na efektivitu," prohlašuje náměstek ministra financí Tomáš Zídek.

Biosložky v naftě i benzínu budou stále rostoucím byznysem. Jen v Česku se za rok prodá zhruba 2,8 miliardy litrů benzínu a 4,9 miliardy litrů nafty. Z toho jsou petrolejáři, kteří uvádějí paliva na trh, povinni dodávat zatím do sítě ročně dvě procenta biologických složek. V případě dieselu jde od letošního září o metylester rostlinného oleje, v případě benzínu od ledna příštího roku o biolíh.

Postupně se ovšem bude podíl biopaliv zvyšovat. V roce 2009 už má dosahovat 3,5 procenta u biolíhu a ještě o procento víc u bionafty.

Celá Evropská unie se zavázala dosáhnout už v roce 2010 podílu biopaliv 5,75 procenta, a v roce

2020 má být podíl už dokonce desetiprocentní. A to přesto, že biopaliva jsou zatím dražší než klasická nafta nebo benzin.

Čeští zákonodárci, na rozdíl od některých jiných zemí, nevyhověli volání podnikatelů po dotacích. Litr paliv tak zdražil zhruba o několik desetníků - ale v sezoně rostoucích cen ropy to zaregistroval málokdo.

Hrozí daňové úniky?

Větší problém ale poslanci zavařili u míchání lihu s benzinem, které zákon nařizuje hned od 1. ledna. Až v půlce ledna ale sněmovna projedná novely zákonů, které mají umožnit důslednou kontrolu biolihu.

Možnost záměny biolihu s potravinářským lihem, daněným v čisté formě 256 korunami z litru, přitom může být lákadlem pro další miliardové podvody.

"Bez důsledné kontroly tu můžeme mít další kauzu typu lehkých topných olejů," varoval ministr průmyslu Martin Říman, obezřetné je i ministerstvo financí.

Petrolejáři mají malou útěchu. Zákon totiž nařizuje dodat na trh dvě procenta lihu z celkového ročního objemu prodaného benzínu. Mohou tak začít později než v lednu a čekat, až budou platit přesná pravidla. Ale o to větší množství pak budou muset do fosilního paliva přidávat.

Horní hranice, kdy ještě líh v benzínu nepoškozuje současné motory, je však pět procent. A dodržení tohoto limitu už hlídá a bude trestat při svých kontrolách Česká obchodní inspekce.

"Technicky jsou rafinerie na přimíchávání připraveny už dávno. Ale to, že u nás ještě nejsou platné vyhlášky a pravidla ohledně účtování či evidence, je neštěstí," hodnotí "připravenost" Ivan Ottis, šéf Asociace petrolejářského průmyslu a obchodu.

Kromě rafinerií a především vlastníků České rafinérské, jako je Unipetrol, Shell a Agip, uvádí na trh paliva a biosložky i státem ovládaný distributor paliv - Čepro. Jeho šéf Pavel Švarc už před časem označil nepřipravenost zákonů za velký průšvih. S dodávkami lihu do benzínu přesto začne hned od ledna. "Riziko případných daňových úniků si musí řešit stát. Čepro funguje v režimu daňového skladu, máme tu na kontrole celníky denně, takže z naší strany se není čeho bát," říká Švarc.

Podniky v rozpacích

Ačkoliv vláda - s průtahy - povinná biopaliva přece jen zavádí, producenti biosložek se rozjíždějí pomalu. Největší producent metylesteru do nafty, Setuza, ještě nespustil naplno svůj nový podnik v Ústí nad Labem.

Na sto procent nejedou ani konkurenti Setuzy - Agropodnik Jihlava nebo továrna v Milíně na Příbramsku, jež patří Agropolu. Dosavadní dvouprocentní podíl metylesteru v palivech je pro plný výkon firem ještě malý.

Biolíh z cukrové řepy už vyrábí firma TTD Agroetanol, jež patří největšímu domácímu cukrovaru TTD Dobruška. Jenže tu zas zbrzdilo opožděné zavádění biolihu do benzínu - původně se mělo jeho přidávání spustit spolu s metylesterem do nafty.

"Letos vyrobíme 700 tisíc hektolitřů biolihu. Vozíme zatím do Německa, Polska, na Slovensko. Vinou

vlády a poslanců ale stále nevím, odkdy bude brát i český trh. Může se stát, že pak nebudeme mít dost dodávek pro tuzemsko, pokud uzavřu smlouvy s cizinou," tvrdí šéf TTD Oldřich Reinbergr.

Přednost má odpad

Mají ale biopaliva skutečně budoucnost? S ohledem na to, že údajně přispívají k zdražování potravin a jejich ekologický přínos je někdy sporný? Například výroba biolihu z obilí je podle některých analýz energeticky i ekonomicky tak náročná, že se sotva vyplatí. Zídek z ministerstva financí i podnikatel Reinbergr se především shodují v tom, že za současné zdražení potravin biopaliva nemohou.

"Na vině je především rostoucí poptávka po obilí v asijských zemích, i řada dalších vlivů," říká Zídek.

"V Česku se zatím z obilí nevyrobil ani litr lihu pro biopaliva. My děláme biolíh z cukrovky, a cena cukru teď jde dolů," vysvětluje Reinbergr. Pokud jde o řepkový metylester do nafty - plochy řepky už jsou v Česku téměř na maximu delší dobu, a ostatním plodinám prostor neubírají.

Přesto Zídek, jenž je také expertem na obnovitelné zdroje energie, upozorňuje: "Efektivnější než řepka je palma olejná, a biolíh je nejlépe vyrábět z celulózy. To znamená hlavně z dřevních odpadů." Právě využívání odpadů takřka všeho druhu, ať už z pil, celulózek nebo potravinářství, je do budoucna nejperspektivnější. Jinak řečeno: kdo vsadil na biolíh z obilí, může mít potíže.

Zídek ovšem připouští i to, že přehnané využívání biopaliv ve světovém měřítku může paradoxně vést k ekologickým problémům. V Brazílii nebo Indonésii jsou kvůli pěstování palem olejných nebo cukrové třtiny na biopaliva likvidovány deštné pralesy. "Evropská unie může udělat aspoň to, že případné dovozy těchto paliv podmíní požadavkem na jejich ekologickou výrobu. A to může zároveň ochránit evropské producenty biopaliv," říká.

Efektivní výroba biopaliv tak má stále budoucnost - aspoň do převratu s vodíkovým nebo jiným motorem určitě.

"Barel ropy zdražující na sto dolarů nám nahrává," potvrzuje Reinbergr.

Nejvýznamnější výrobci biopaliv v Česku

Firma maximální kapacita

Setuza 150 tisíc tun metylesteru z řepky do bionafty

Agropodnik Jihlava 70 tisíc tun metylesteru

Agropol 35 tisíc tun metylesteru

TTD Agroetanol 1 milion hl. biolihu z řepy do benzínu

Zdroj - archiv hn

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)